72. ՆԱԽՐՉԻՆ

Ֆուկարա մարթըմ կէլնի: Կէլնի հմեն օր կէրթա տաշտ ցախ կպիրի, ծախի ուր իդարեն կանի:

Ավուր մեկին, ցախ կպիրի, կտիսնա, որ տղեներ օցու ծաքըրմ պիրիր են, կչմարչրին:

- Ջա՛նըմ, - կասի, - ինչի՞ կչարչրեքյ:

Կասեն. - Քյառսուն փարա էի կիրե:

Կուտա քյառսուն փարեն. օց ծեռնեն կառնի, կազատի: Էն իրիկուն խետ մոր կմնան անոթի: Էն մեկէլ օր էլմ կէլնի կէրթմ ցախի, էլմ ցախ կպիրի կծախի: Էն օր վաթսուն փմրմ կուտան, քսան փմրմ ավելի կծախվի: Պիտի գյմ, որ տա խացի, կուգյմ կտիսնա, որ տղեյներ կոկան ծմքյ պոնիր են կչմարչրին:

Կասի. - Ջա՛նըմ, ընչի՞ էտա կոկան ծմքյ կչմարչրեքյ:

Կասի. - Քյառսուն փմրմ էի կիրե:

Կուտա քյառսուն փմրմ, էտ կոկան ծմքյ կառնի:

Էն օրն էլ անոթի կէրթա տուն: Էն մեհէլ օր կէրթմ ցախի, ցախ կժողվի պիրի: Պիրի էն օրն էլ կծախի, կուտա էրկու կուտուշ: Կուգյմ, որ խաց առնի, կտիսնմ, որ մրճման ծմքյմ կչմարչրին:

Կուտա քյառսուն փմրմ, մրճման ծմքյ կմզմտի:

Մեկէլ օր էլմ կէրթմ ցախի, ցախ զմնելուց սորա, օցեր կժողվեն պյուլիր:

Կասի. - Ջա՛նըմ, էսա օցեր ընչի՞ ժողվրդվան իմ պյուլիր:

Մարթն կվմխենա:

Օցեր կասեն. - Մեր թակավոր քյե կկանչի:

Կասի. - Ջա՛նըմ, զիկ ի՞նչ պմն կա խե ծեր թակավորուն, ես ֆուկարա մեյ մարթ:

Կասի. - Թակավոր քյե կկանչի, արե խե մե:

Մարթ կինի խետ օցերաց, կէրթմ, մեյ դիհեն էլ կվմխենա: Կէրթմ թակավորու մոտ. վեր տոռան սև օց էս մարթուն կասի. - Պմն չուզես, մենակ սուֆրեն ճպոտ ուզես:

Մտնի ներս, թմմմնդեմ կէլնի, թակավոր ուր կնիյ նստեր ին, տղեն էլ խե կշտին:

Կասի. - Հմ՛յ, խողածին, ուզի՛ ուզածտ, - կասի, - տյուր իմ տղեն մզմտիր ես:

Կասի. - Պմմ չեմ ուզե, թակավոր ապրած:

Իրեքյ անքամ թակավոր կասի:

Հետո կասի. - Ես պնմ չեմ ուզե. թակավոր. սուֆրեն ինան ճպոտ տու. ես ֆուկարա եմ:

Կասի. - Քյո ուսուցողի վիզ փրթի:

Մարթ կէլնի տհուս, կուգյա կխասնի ուր շլակ ցախի մոտ. կասի՝ ես էսա սև օցուն մտիյկ արիցի. սուֆրեն առիցի. ի՞նչ խասկցա: Ահակին զիկ ոսկի կուտեր. փնրն կուտեր. չառիցի:

Կասի՝ մե խա սուֆրեն պանամ. տիսնամ մեչ ի՞նչ կա:

Սուֆրեն կպանա. ճպոտ կտփի վեր սուֆրին. կասի՝ խոզե մեյ տայքյ-տայքյ փլավ, ինան էրկու խաց վերեն էլներ ես ուտի:

Տայքյ-տայքյ փլավ վերեն խաց պատրաստ կէլնի:

Կուրախնա. բաշլայի ուտել. կուսի կպրծնի. ուր սուֆրեն կժողվի: Կէլնի ուր ցախ կշլկի. կէրթա դողրի տուն:

Մեր կասի. - Ընչի՞ չծախիցիր. բալա՛մ:

Կասի. - Հմեն օր ծախեմ. մեկ օր էլ տյհու վառի:

Տոնից տյհուս կէլնի լաճ, սուֆրեն կպանն. ճպոտ կթփի վերեն, խաց ինանն փլավ կուզի. պիրի տուն:

Մեր կասի. - Բալամ. էսա ո՞րտեղեն պիրիցիր:

Կասի. - Տրկիցն էր իփե, զի կանչեց. իտուր:

Մեյ քյանիմ օր, էտպաես կանեն, կուտեն:

Օրին մեկ կասի. - Մարե՛. ես կէրթնմ կուրբաթութեն:

Կինի ճնմբնխ կէրթաս: Կէրթա, մեյ մարթըմ ռաստ կուգյն: Կասի. - Պարև՛:

Կասի. - Աստծու պարին. դո՞ր կէրթաս:

Կասի. - Զեմ կիտե. գյեռ ճնմբնխ պոնիր եմ կէրթնմ:

Կասի. - Արե՛, քյու սուֆրեն տուր. ես իմ կնմեն տամ քյե:

Կասի. - Քյու կնմի հունարն ի՞նչ ի:

Կասի. - Իմ կնմի հունարն էն ի. որ վի՛ր խետ դուշման էլնես, ուզես՝ ինոր վիզ կզանի:

Կասի. - Ծատ աղեկ:

Սուֆրեն կուտա, կաոնի կնմեն, կինի ճնմբնխ, կէրթն:

Էրթնլուց քիչըմ հետո, կմտածի. կասի՝ ջանը՛մ, էսա կնմի հունարն ի՞նչ ի:

Քյաշի կնմեն կալնից դուրս, կասի. - Ասա. ավիրե՞մ, թե՞ թողնեմ:

- Կնն, - կասի, - էն մարդու վիզ զնրկ, սուֆրեն ճպոտ, առ պե՛:

Կպիրի, կինի ճնմբնխ, կէրթն, շատ կէրթն. մեկ տնրիմ վերեն մեյ մարթ նստե, մեկ պարկմ կա խետ մարթու կշտին:

- Պնրև քյե:

- Աստծու պնրի՛ն. - կասի, - դի՞ր կէրթնս, հն՛յ ախպեր:

Կասի. - Ջանը՛մ, ճնմբնխ պոնիր եմ, կէրթնմ:

Կասի. - Պե իմ պարկ տամ քյե. քյո սուֆրեն ինանն ճպոտ տու զի:

Կասի. - Քյո պարկի հունարն ի՞նչ ի:

Կասի. - Իմ պարկի հունարն էն ի, որ որտեղ. - կասի, - ծարվընաս, ճյհուր ուզես. ճյհուր կուտա:

- Ծատ աղեկ, - կփոխի: Կառնի պարկ. կինի ճնմբնխ, կէրթն:

Կասի՝ ջանը՛մ, էսա պարկի հունարն ի՞նչ ի, ես սուֆրեն տվիցի, առիցի:

Պարկ տնի գյետին, կասի. - Քյեզնից ճյհուր կուզեմ:

Տիսնա, որ աճագին քյաճրեզըմ ճյուր մոտեն կէրթա:

- Հա՛յ. - կասի, - էս էլ աղեկ ի:

Քյաշի կնմեն դուս, կասի. - Կնա. էն մարթու վիզ զարկ. սուփրեն ճպոտ պե՛:

Կէրթա վիզ կզմնի, սուփրեն, ճպոտ կպիրի, կառնի, կինի ճամբնա. կէրթմ:

Ճատ կէրթմ, քիչ կէրթմ. քյաղքիմ կմոտենա:

Էնտեղ կտիսնա մեկ նախրչիմ նախիր կարածա:

Կասի. - Պմրև՛ քյե, նախրչի: Ջի չե՞ս անե քյե տղա:

Նախրչին կասի. - Ջանը՛մ, զի տղա չկա, արե՛, քյե տանեմ զի տղա:

Նախրչուն էլ մեկ ախչիյ կա: Մինչև իրիկուն կմնա մեչ նախրին. իրիկուն քշեն կէրթմ մեչ քյնղքին, նախիր կցրվեն տներ, նոր էն լաճ կառնի կէրթմ տուն:

Կընգմն կասի. - Մե լաճըմ պիրի, անենքյ մե լաճ:

Մերն էլ կուրախանա. ախչիյն էլ կուրախանա, կէլնի քյոր: Էտ կիշեր կքյնի էտատեղ:

Առատուն կէլնեն վեր, կասի. - Աղա՛. էրթանքյ նախիր խանենքյ:

Կառնի, կէրթմ տաշտ: Մինչև մեյ տարի էտա լաճ նախիր կարածա. տարուց սորա, մեկ օր կասի. - Աղա՛, կնմ թակավորու ախչիկ ուզի զի խամար:

Խեր կասի. - Բալա՛մ, մենքյ մեյ նախրչիմ ինքյ, մենքյ ինչ կանաքյ թակավորի ախչիկ ուզե:

Կասի. - Տյու կնմ, կարելի եի, որ տա:

Կասի. - Աղե՛կ, կէրթամ:

Առատուն ի կէլնի կէրթմ կես ճնմբնա կմտածի, ետ կտանոնա:

Իրիկուն լաճ կուգյմ, կասի. - Աղա՛, կնացի՞ր:

Կասի. - Կնմցի կես ճնմբնա, ե՛տ տարցա: Մտածիցի՝ էն թակավոր մի. մենքյ՝ նախրչի:

Կասի. - Աղա՛, տու ինչի՞ կվնխենաս, չե՞ս էրթմ: Եթե սպանելու ի՝ զի կսպանի. թե կախելու ի՝ զի կկախի: Ջյույմբ տվող ես եմ, տյու ինչի՞ կվնխենաս: Անպատճառ առատուն կնմ:

Իրիկուն կքյնեն, առատուն կէլնի կէրթմ:

Կէրթմ, դողրու թակավորու խետ թամմնդեմ կէլնի, ինֆնդրըմ, թակավորուն, ետ կքյնշվի, կայնի:

Թակավոր կասի. - Է՛յ, ի՞նչ ի քյո սրտի դիլնքյ:

Կասի. - Թակավոր ապրած, իմ սրտի դիլնքյ՝ քյո ախչիյ տաս իմ լաճուն:

Կասի. - Տյու վո՞վ ես:

Կասի. - Ես մեյ նախրչիմ եմ:

Թակավոր կմտածի. - Կնմ՛, - կասի, - կնմ՛, վաղն արե, քյո պատասխան տամ:

Նախրչին կէլնի կուգյմ տուն: Լաճ իրիկուն նախրից կուգյմ տուն: - Խարցուցի՞ր, - կասի. - աղա՛, ի՞նչ ասաց թակավոր:

Թակավոր ասաց. - Կնմ՛, վաղն արե, քյե պատասխան կուտամ:

Կասի. - Աղե՛կ. առատուն էրթաս:

Իրիկուն կքյընեն, առատուն մարթ կէլնի կէրթմ մո թակավոր:

Թակավոր կասի. - Կնմ՛ քյո լաճուն ասա, ես ինոր քյառսուն խա կազ կուտամ, վեր քյառսուն ավուր, եթե արաց սնքյսնն խատ, մեր տղեն մեյ մեկէլուց չճիյվի, նոր իմ ախչիյ կուտամ քյո լաճուն:

Մարթ կտանոնա ետ կուգյմ: Իրիկուն լաճ կուգյմ, կասի. - Աղա՛, ի՞նչ ասաց:

Կասի. - Բալա՛մ. ասաց՝ քյառսուն խա կազ կուտամ ինոր. վեր քյառսուն ավուր արաց սանքյսանն խատ, մեր տղեն մեյ մեկելից չճիյվի: Նոր իմ ախչիյ կուտամ քյո լաճուն:

Լաճ կասի. - Աղա՛, կնա, թակավորուն ասա, թո քյառսուն չանփ գյարի տա խետ քյառսուն կազի, պառնա սելերաց գյարիքյ. քյաղքյից առնի էլնի տյուս. չիման կա, էն չիմանի մոտ գյեոլ կա, գյեոլի մոտ թանփի:

Կասի. - Աղե՛յ. բալամ, առատուն կէրթամ:

Իրիկունն կքյնին, առատուն մարթ կէլնի վեր, մտածելեն կէրթա:

Կասի. - Ջանը՛մ. քյառսուն ավուր վերեն ինչի՞ պիտի էլնի սաքյսան խատ: Էսա ոեչ խելքյի պա՞ն ի, էսա լաճ ծոեր ի, ցնթեր ի:

Կէրթա մո թակավոր, կասի. - Էկա՞ր. ի՞նչ կասի քյո լաճ:

- Իմ լաճ կասի, որ քյառսուն չանփ գյարի պառնաաս սելերաց. խետ քյառսուն կազի. տանի տաշտ չիման կա, էն գոլի կուշտ տնի:

Թակավոր կասի. - Ծա՛տ աղեկ:

Ամր կանի մարթերաց, քյառսուն չանփ գյարի կչափեն. պառնան սելերաց. քյառսուն կազի խետ, կինեն ճամբախ կէրթան:

Կանչի նախրչուն թակավոր. կասի. - Տե՛ս, որ քյո լաճ օրին չխասուց, ինոր վիզ կզանեմ:

Կինեն ճանմբախ քյաղքյից կէլնեն դյուս: Կառնի կէրթան չիմանի մեչ. գյեոլի մոտ, էնտեղ կթանփեն:

Նախրչու լաճ նախիր կպիրի դան. կազեր կիսկի մեչ գյեոլին, կբաշլայի ուր քյեոլիկըմ շինել:

Կասի. - Աղա՛, իրիկուն նախիր տար խետ, էլ չեմ իգյա ես:

Լաճ էտ կազեր կշախի: Օրբեոր կազեր խավու ծյու կածեն. կազեր կտնի թուխս. իտոնց գյանրի կուտան, կշախի, մինչև տասնըխինգյ օր, ճետեր կխանի, ճետեր կիսկի մեչ գյեոլին. ոնն օրբրոր էտ կազեր կճեոճնան: Մինչև քսանխինգյ օր էփեյի ճետեր ճեոճանցան. մինչև եոսունխինգյ օր շա կճեոճանցուցի: Եոսունխինգյ ավուր վերեն թակավորի ախչիկ ինանն վանզրի ախչիկ, սանղրանզանմի ախչիյ, կադու ախչիկ. իսոնքյ մեյ մեկելու խետ ընկեր են:

Կասեն. - Թակավորու ախչիյ, կէլնես կէրթանս նախրչու լաճ կառնես:

Կասի. - Ի՞նչխ անենքյ, որ լաճու գյլեոխ օղիեմ խաղանքյ:

Կադու ախչիյ կասի. - Կայնի՛ ես վանդ կէրթանմ ինոր ծադիան կտանեմ՝ քյո նշանլուն խիվանդ ի կասեմ, կազ կուզեմ կպիրեմ:

Կէլնի ուր թանդարյուքյ կտիսնա, կինի ճանմբանխ, կուգյան. կէրթան նախրչու մոտ:

Կասի. - Պանրև քյե:

Կասի. - Այ աստծու պանրին, խանզա՛ր պանրով:

Ադիեն կտնի լաճու ենանճ, լաճ կտանի ներս, կնստըցուցի:

Կասի. - Խե՛ր էլնի, ըսկնեմ, օր տյուս էստեղ չէր իկե:

Կասի. - Քյե ադիյա պիրիցի. քյո նշանլուն խիվանդ ի. մե խա կազ կուզի, տու տանեմ:

- Հան՛, - լաճ կասի, - կազըմ տամ տանես, իմ նշանլուն խիվանդ ի: Հանլան նստի, խանբանր տանքյ:

Ախչիյ կնստի էտատեղ: Լաճ կէլնի տյուս, ճպոտ կտփի վեր սուֆրին, կուզի օրինավոր սմավար եոցրցուկ. թախըմ թամամ, պիրի տնի ներս: Էս ախչիկ

կտիսնա էս սմավարներ. կասի՝ ջանըմ. ես կադու ախչիկ եմ, թակավորու տուն էսպես սմավար չկա. ակնունքյ ջավահիլ ի. ոսկի արծաթ ի:

Բաշլայի լաճ չայ լցել. տալ ինոր: Չայ կուտա ախչկա ծեռ. ախչիկ կիրիշկա էտ չայի խոտ. խուտու կկշտանա: Չայից կպրծնեն, սմավար կվիրցուցի կտանի լաճ: Ճպոտ կտփի վեր սուփրին:

Կասի. - Սուփրա՛. քեզնից կուզեմ, տիսայ-տիսայ կերակուլներ:

Ալաստա պատրաստ կէլնի, պիրի ներս տնի: Ախչիյ կտիսնա. էս եմայներ էս չաթլներ կամ էս թաբխներ, որ մեկ թակավորու տուն չկընդվի:

Լաճ կասի. - Ախչի՛յ, խաց կե:

Կտիսնա. որ ախչիյ խաց կուտի, կուտի կպոծնի. վերցի սուփրեն: Ախչիյ կմտածի կասի՝ էսա նախրչու լաճ չի. էսա թակավորու տղա եի:

Ախչիյ կասի լաճուն. - Կազըմ տու, էրթամ, տամ քյո նշանլուն. խիվանդ ի, ուտի՝ ժրի:

Կասի. - Խիվանդ էլնի, ի՛նչ կուզի էլնի. գյաս խե զի քյեֆըմ անես, կուտամ:

Ախչիյ կասի. - Ջանը՛մ, էտապես մի ասե, էտապես պան չէլնե:

- Չէ՛. - կասի, - չե՞ս ուզե, էլի կնա:

Ախչիյն ի կասի. - Հաքյի իկիր եմ, առանց կազի էլնեմ էրթամ. էն էլ աղեյ չի:

Կէլնի խետ ախչկա քյեֆ կանի, պոծնելուց սորա, ախչկան կասի. - Տե՛ս, կազ կպռնեմ կուտամ քյե. տանես, կես ճամբախ թողնես պաց. որ էկավ մեջ կազերաց. տառնաս ետ գյաս, չեմ իտա:

Էտ կրար կանի խետ ախչկան: Կազ կպռնի կուտա ախչկան, ախչիյ կառնի կէրթա: Կէրթնի կխասնի կես ճամբախ, լաճ կանի՝ կը՛ղդ. խետ անելուն, կոկներ խավքյեր թափալամիշ կէլնեն վեր ախչկան գյըլխուն:

Ախչիյ կշըշկռի, կազ կուգյն մեչ կազերաց: Ախչիյ տիսնա, որ կազ փախավ, կասի, էլ էթնմ ետ. ուզեմ չի՛ տա, թողնի փեռփեռշման կէրթն: Կէրթն տուն:

Ախչըկներ կասեն՝ մկա կազ կպիրի:

Կտիսնան. որ ախչիյ տնոտայ կուքյն:

- Հն, - կասեն, - կադու ախչիյ կննց սնքյիմ կազ պիտի պիրեր:

Ուր գյըլխու զյնցած, ախչիյ չպատմե իտոնց:

Վնզրի ախչիյ կասի .- Առատուն ես կէրթնմ:

Էն առատուն վնզրի ախչիյն կէլնի ուր պատրաստութեն կտիսնա, կինի ճնմբնխ, կէրթն: Կխասնի նախրչու լաճու մոտ: Կասի. - Էրեյ մարթ օրողկեցին, կազմ ուզիցին, քյու նշանլուն խիվանդ ի, ընչի՞ չօրողկեցիր:

Լաճ կասի. - Ի՞նչ անեմ խիվանդ ի, ջնյնմմ խիվանդ ի. ես էրեյ կազ պռնիցի տվիցի ինոր. տարավ կես ճնմբնխ իթող պնց, էկավ մեչ կազերաց: Կասի. - Ջանը՛մ. արե՛ նստի:

Ախչիյն ի, կէրթն ներս, կնստի: Լաճ կէլնի տյուս, ճպոտ կտփի վեր սուփրին, սմավար թախըմներ կուզի, պիրի ներս, կտիսնա. որ էտ ախչիկ, էտ սմավար, էս թադբիր աչքեր կմնա պնց: Չայ կլցնի, կուտա ախչկան, ախչիյ չայ կխմի, կասի՝ էսա կնննդնր ժամանակ էնա անուշ չայ յա մեր տուն, յա թակավորու տուն խմած չեմ էլե:

Խաց կպիրի մեյդան. կուտեն էտ մեյտեղ:

Ախչիկ էլմ կզարմանա, կասի. - Մենքյ չենքյ տիսեր ընկնն կեր կերակուլ, ընկնա թնբախ պնն:

Ուտելուց սորա ախչիյ կասի. - Անգյան ի. էլի. կազըմ տու տանեմ:

Լաճ կասի. - Ջանը՛մ. ինչպե՞ս կազ տամ. վնաղվան օր կուզըմ պայսի. թակավոր իմ վիզ կգնանի:

Ախչիյ կասի. - Էլի վեր. քյո նշանլուն խիվանդ ի. մեյ կազիմ խամար թակավոր կէլնի քյո վիզ կգնանի՞:

Կասի. - Սպանի. չըսպանի. գյանս քլեֆմ անենքյ, կուզ կուտամ տանես:

Իսա ախչիյ կմտածի. կասի՝ չէլնի՞ կաղու ախչկան գյլեոխ էս օղիեն ի խանե, իմն էլ պիտի խանի:

Կասի. - Ամոթ ի. ըսկնա պանն չի կարելի. - սորա կասի. - չար-նաչար. քյո քյեֆն ի:

Ուր քյեֆն կանի. լսաճ կէլնի տյուս. կէրթն կազ կպոնի կպիրի:

Կասի. - Տե՛. կազ կուտամ. կէրթնս կես ճանմբանխ. թողեցիր պաց. էկավ դյանս՝ էլ չեմ իտա:

Կրար կանի խետ. կուտա ախչկան կազ:

Ախչիյ կինի ճանմբանխ. կէրթն. լաճ կէլնի տյուս: Կանի կը՛ղղղ. որ կանի՝ ինչ կանդանր խավքյեր կան. կոկներ կան. թանփանլանմիշ կէլնեն վեր ախչկան գյըլխուն: Կազ ախչկան մոտեն կփրթնի, կփախի: Ջինքյ կմնա շիվար. թոնի կինի ճանմբանխ. կէրթն:

Թակավորի ախչիկ ինաան սանդրազանմի ախչիյ կասեն՝ մկա կազ պիտի պիրի:

Կտիսնան. որ չիպե: Կասի. - Վալա՛, մարթն կազ իտուր. պիրիցի կես ճանմբանխ, չկարցա զավթիր ի. փրթավ փախավ:

Սանդրանզանմի ախչիյ կասի. - Կայնի՛ ես վանղ էրթանմ. կազն պիրեմ: Ես պիրեմ. էն ի՞նչ կազ ի. որ փրթնի փախնի:

Էն մեկել օր սանդրանզանմի ախչիյ կնաց էն օղիեն էկավ գյլեոխ: Կազն առեց էկավ, կես ճանմբանխ, փրթավ փախավ կնանց. փեոր-փեոշման դառցավ:

Թակավորու ախչիյ կասի. - Մկա կազ կպիրի:

Տանոտանյ կուգյան տուն:

Կասի. - Ընչի՞ չպիրիցիր:

Կասի. - Վալա կազն իտուր պիրիցի կես ճանմբանխ. ծեռնես փրթավ փախավ. չկարցա զանվթի:

Կասի. - Իրեյ խոգյի կնանցիք, մեյ կազ չկարցաքյ պիրիր էքյ: Վանղ նոր ես կէրթանմ, բանքյի կազ պիրեմ:

Էն կիշեր կքյնի, էն մեկել օր ուր թանդբիր կտիսնա. կինի ճանմբանխ կէրթն:

Կէրթն կխասնի մո քյեոլիկ. տըհքտըքյալեն կասի .- Պանրև՛ քյե. մարթ:

Կասի. - Աստծու՛ պանրին:

Ախչիյն էլմ կտանի նստուցի ներս. սմավար կպիրի. չայ կխմեն. ախչիյ կտիսնա. որ խելքյից մտքյից տյուս. կասի՝ ես մեյ թակավորի ախչիկ եմ, մեր տուն ըսկնա թանդբիր չկա՞:

Կեր կպիրի, կերն էլ կուտեն, կպրծնեն: Կէլնի կասի տըհքտըքյալեն. - Կազըմ պեր, ուտեմ:

- Ցա՛, - կասի. - կազըմ տամ, որ վանղվան օր քյո խեր իմ վիզ գանի:

Ախչիյ կասի. - Ես դի՞ր եմ, մեյ կազի խամար քյո վիզ գանի՞:

Կասի. - Չեմ կիտե. կուգյանս. քյեֆըմ անենքյ՝ կուտամ. չես իգյան՝ տանրցի կնան:

Տըհքտըքյալեն կասի. - Ջանը՛մ, էրկու օր մնաց, վանղ մեկել գյեռ իրարի ենքյ:

Կասի. - Էրկու օր, չորս օր. չեմ կիտե, կուզես՝ կուտամ:

Տիսնա ախչիյ. կասի. - Վալա, էսա օղիեն էն մեկելոնց գյլեոխ խաներ ի, զի չեն ասե:
Ջար-նաչար լաճու ասածն կանի: Լաճ կէրթա կազ կպռնի. կպիրի:
Կասի. - Տե՛, ախչիկ, կես ճամբախ թողնես պանց. էլ գյաս, չեմ իտա:
Ախչիյ կինի ճամբախ, կէրթա: Խասնի կես ճամբախ. լաճ կանի՝ կը՛ղղ. կոկներ, խավքյեր կթափեն վեր իսոր գլըլխուն, էնպես կանեն էսա ախչկան, որ խելքյ կէրթա կինի: Քիչըմ կմնա, կէլնի վե. կտիսնա, որ կազ չկա՛:
- Վա՛յ, - կասի, - դեմակ էսա ինոնց գյլեոխն էլ ի խանե, զի չաւիցին:
Կէրթա տուն փեոր-փեոշման, ուր ընգյեր ախչիկներ կասեն. - Ընչի՞ տսւոտակ էկար, չպիրիցիր:
Բաշլայեն իսոր ընգյերներ վեր ուր ծծղալ:
Թակավորի ախչիկ կասի. - Ձեր գյլխու գյացած ինչի՞ զի չասիքյ:
Էն կասի. - Ես ավիրա, դուն էլ ավրիր:
Իրար դարդեր կըսա կանեն:
Գյանքյ թեխ լաճ: Եռսունևին օր թըմմավ, մնաց մեկ օր: Լաճ կիրիշկա, որ կազեր նա մեր կարող ի խանել, նա տղեն:
Կմնա էն մեկէլ օր նախրչին կուգյա դա. կասի. - Աղա՛, էս իրիկուն կազեր տանենքյ թաւլիմ անենքյ:
Նախիր թաւլիմ կանեն քյուրճչ, քյճր կտանի: Կազեր կառնեն կէրթան թակավորու տռան վերեն, խաբար կանեն թակավորուն, որ կազեր պիրին:
Կազեր կմտուցեն մեչ պանկին: Թակավոր կիրիշկա՝ մեր, տղեն բալու չի:
- Է՛, - կասի. - խամբրե՛քյ, պակաս չէ՞:
Թաւլիմ կանեն: Թողնեն կէրթան: Կուգյան ուրենց տուն:
Լաճ կասի. - Աղա՛, առատուն էրթաս թակավորու մոտ, տե խենքյ ի՞նչ պատասխան կուտա:
Խեր առատուն կինի ճամբախ, կուգյա մոտ թակավոր:
Թակավոր կասի. - Խեր էլնի, ինչի՞ էկար:
Կասի. - Խե՛ր ի, պատասխան պիտի տաս:
Կասի. - Էսօր կնա. վաղն արե, քյե պատասխան տամ:
Թողնի կուգյա ուր տուն: Մեկ օր էլ կէլնի կէրթա: Թակավորն ի սադրազամ կկանչի, կասի. - Ջանը՛մ, ի՞նչխ անենքյ նախրչու ծեռնեն իմ ախչիյն ազատենքյ:
Կասի. - Ես պատասխան կուտամ:
Վազիր նախրչուն կասի. - Տաս չափ նմուշ-նմուշ սերմ կխառնեմ իրար: Մեկ կիշերվան մեչ թե մեյմեկ ճկիցիր, տեղ տրիր, ախչիյ կուտանքյ, թե չէ՝ քյո լաճու վիզ կզանենքյ:
Նախրչին ի կտանա կուգյա ետ, իրիկուն լաճուն կըսա կանի:
Կասի. - Տաս չափ տաս նմուշ սերմ կխառնի իրար, կասի՝ մեյ կիշերվան մեչ պիտի ճկի:
Լաճ կասի. - Աղա՛, առատուն կնա ասա, թո խառնեն իրար, տյուն էլ կկայնես էնտեղ, տուռ կփակես. պալնիս կառնես մո քյե: Պալնիս կպիրես կուտաս զիկ:
Խերն ի, մեկէլ օր կէլնի կէրթա մո թակավոր, կասի. - Տաս նմուշ սերմ կխառնի իրար մեկ ճոչ տամ մեչ:
Թակավոր ամր կանի ուր մարթերաց՝ ամեն սերմից մեյ չափ կպիրեն, կլցնեն տան օրթեն: Նախրչին տուռ կշինի, պալնիս կառնի կտանի կուտա լաճուն:

Թակավոր կասի. - Ջանը՛մ, չէլնի՞ կիշեր սերմեր քյաշեն, ճեռ-ճեռկ սերմ պիրեն լցեն, պախապան կայնեքյ:

Լաճ կէլնի կուգյն թակավորու տան մեչ, կէրթա ուր տոտ կպանա, տուռ կշինի, ներս կմտնի, քիչըմ նստի, կանի կը՛ղղղ, մրջըմներն էլ կկանչի, կոկներն էլ, տեղբե տեղ չոկեն փոլոր, չափ-չափ կլցեն:

Պառկի էտատեղ, կիշեր կմնա, առատուն կէլնե վեր, շոտ կէրթա ուր տուն:

Խոր կասի. - Աղա՛, էլի կնա թակավորուն թաղիմ արա:

Նախրչին ի, կէլնի կէրթա թակավորու մոտ, թակավորուն կասի. - Ամր արա, չափենքյ քյո սերմեր:

Ամր կանի մարթերաց, կտիսնան, որ չոկված ի:

Նախրչին ի, կասի. - Դե՛, մկա ի՞նչ պիտի ասես:

Կասի. - Կնա վանդն արե:

Նախրչին կուգյն ուր տուն: Թակավոր սանդրանզամին կկանչի:

Կասի. - Ի՞նչխ անենքյ, որ մեր ախչիյ չի տանքյ:

Կասի. - Ի՞նչ ասեմ, կընթուներ մեյ լախրդի էլ ինոր ասեմ: Մեյ խատ էնպես դանվաթ տա մեկ ավուր մեչ, որ ինթուն ասքյար կշտանա:

Մեկէլ օր նախրչին կուգյն:

Սանդրանզամ կասի. - Նախրչի, թակավոր կասի՝ քյո լաճուն պիտի ասես, թանլալ կուտամ կանչել, բյութուն անքյար կժողվեմ, էնպես դանվանթըմ պիտի տա, որ անքյար ուտի, խմի, ավրլնա:

Նախրչին կտանանա, լաճուն կպատմի:

Լաճ կասի. - Աղա՛, առատուն կէրթանս, կասես թանլալ տան կանչել, թող զուր անքյար, քյաղաքյ-քյաղաքյով թանփեն չայիր:

Առատուն կէրթա մո թակավոր, կասի. - Քյու բյութուն անքյար, բյութուն սուռալին ժողվի չիմնի վերան, խացկերութ:

Թակավոր բյութունին խետ ուր կառնի կէրթա էնտեղ: Լաճն էլ ուր պատրաստութեն տիսեր ի, պղնձներ վեր կրակին կվանովեն, չանըխներ, թանբխներ, հմեն-պանն պատրաստ ի:

Անքյար կնստի սուֆրեյիտերաց վերեն, մեյ կողմն էլ կմնա տանոտակ:

Կբաշլայեն ուտելու: Տիսնա թակավոր էս թանդբիր խելքյից մտքից տյուս ի:

Լաճ կուգյն մո թակավոր, կասի. - Էլ մարթ կա՞, կանչեքյ թո գյանն, մարթ չմնա պակաս:

Կուտեն, կպոծնեն, ճյուր չկա:

Թակավոր կասի. - Ըհա, պաճառըմ կնղանքյ:

Լաճուն կասի. - Ըհա՛, քյեներ կուզեմ ճյուր:

Լաճ կէրթա քիչըմ կիեռանա, պարկ կտնի գյետին, կասի. - Քյեներ կուզեմ ճանդցիմ ճյուր:

Ճանդցիմ ճյուր կխանի տյուս, ժողովուրթ թանփեն վերեն, էտա ճյուր կխմեն:

Թակավոր կտիսնա, որ էլ չարա չկա, ախչիյն պիտի առնի, կքյանշվեն, մեմեկ ուր տեղ կէրթանն:

Լաճ ճպոտ կտփի գյետին, ուր պանն ու մանն կժողվի, կդանանա կուգյն տուն:

Առատուն խոր կասի. - Կնա՛, շյուղանբ պե թակավորու մոտեն:

Նախրչին կէլնի կէրթա մո թակավոր, թակավոր կասի. - Կնա քյո լաճուն ասա՝

մեկ ջվալ իլին պատմութեն եթե իլից մեչ ջըվլին, զաթի իմ ախչիյ կուտամ, թե չի լից՝ կզանեմ:

Կէլնի կուգյա լաճու մոտ: Լաճն ի, կէլնի կուգյա մո թակավոր, թակավորուն կասի. - Կանչի քյո մաջլիս:

Հմենին կժողվի էնտեղ:

Լաճ կասի. - Թակավոր, տյու զիզնից մեյ ջվմլ պատմութեն ես ուզե: Մեյ ջվալ գյիզ կուզեմ քյեզնից, մեկ հավատարիմ մարթ էլ կուզեմ, գյմ նստի խետ իմ կշտին:

Մեյ ջվմլ գյոզ կպիրեն, հավատարիմ մարթմ էլ նշանց կուտան էտ լաճուն:

Կասի. - Իմ պերնից էլմծ մեկ լախրդուն մեյ գյոզ թմլես:

Ուր գյլխու գյմցած կպատմի, ինչխ որ մենքյ գյըլխուց պատմիցինքյ, ջվմլ կլցվի, կմվըլնմ:

Թակավոր, սմդրմզմմ, վմզիր, կադին կտիսնան, որ ուրենց ախչկներ բենամուս իլիր են:

Չար-նաչար կպիրեն չորս ախչկներն էլ կուտան էս տղին:

Նոր յոթ օր, յոթ կիշեր խարսնիս կանեն: Կմնա թակավորու տան մեչ:

Մեկ քյանիմ տարուց ետո թակավոր կմեռնի, էտ կէլնի թակավոր:

Կհասնի ուր մրազին: